

סח: השוכר את הפועל פרק המישי עבודה זרה

עין משפט
גר מצוה

סח א מ"י פ"ו מהל' תלמוד אסורות הלכה יד: סח ב מ"י פ"ד מהל' שאל אבות הטומאות הלכה יג: ע ג מ"י פ"ג מהלכות תעמולא משכב ומושב הלכה ז: עא ד עוש"ע י"ד ס"טן קר ספיק ז:

ת"ש ספיפא. מהך דנפל של תרומה תחלה היה יכול לפשוט כמו שמרוב לבסוף אלף דניחא ליה להניח כל הנדירות עד שמעמיק על האמת: והני תלחא בבי. תמי דשאר והך דיין שנפל לתוך עפרים ואע"ג דכשארז איכא מרי בני נפל של תרומה תחלה ונפל של חולין תחלה תרייכו תשיב לכו חזא דמשום נפל של תרומה תחלה מסיים לפרושי נפל של חולין תחלה לאשמעינן דאפילו כפוגם מעיקרא קאמר ת"ק:

לרבי שמעון איצטרפוי הוירד איסור. וז"ל אמאי לא חלי פלוגמיהו בזה וזה גורס כההיא דסוף פרק כל הללמים (לעיל דף מט.) וי"ל דהיינו דוקא שאין בזה כדי להחמין ולא בזה (ו) כי מטטרפי ה"ל זה וזה גורס אלן כשיש בכל אחד כדי להחמין אף שיש זה וזה גורס ואפי' מאן דשרי התם אסר הכא: [וע' מוס' פסקים ס. ד"ה עז:]

רבי שמעון איצטרפוי דאמר אפי' איסור ואיכור מצטרפין דתנן הערלה והכלאים מצטרפין ר"ש אומר אין מצטרפין. מינה דנמעילה (דף יח.) פריך מהא דקאמר ר' שמעון הערלה והכלאים אין מצטרפין אהיהא דר' שמעון דאמר כל שהוא למכות ואי"ל למ"ל לירוף ומשני התם אין מצטרפין אין ליריין לנרף פירוש דכלל שהוא נמי מתייבד והכא משמע דאין מצטרפין ממש קאמר שאין מצטרפין לתיבד ומירן ר"מ דההיא דהתם דפריך מינה נמסקת מעילה היינו דמתיבד התם דמסקת ערלה דאמרין נמי רבי שמעון אומר אין מצטרפין גבי ערלה וכלאי הכרס והתם מיייר בערלה וכלאי הכרס שהם בעיניהו כלל תערוכות ולכן קאמר אין ליריין לנרף והיהא דמיייתי הכא לאו היינו ממני' דמסקת ערלה אלף היינו ממני' דמייירי בתערוכות והכי איכא התם ה"ע ערלה והכלאים אסורין ומצטרפין לו ע"ס זה ר"ש אומר אין מצטרפין והכי פירושו דמ"ק סבר דמצטרפין זה ע"ס לו לאסור התערוכות דהיתר אי ליכא מאתים שאם נפל חלי לוג מערלה וחלי (ו) מכלאי הכרס לפחות ממאתים לוגין דהיתר מצטרפין לאסור התערוכות ור"ש אומר אין מצטרפין לאסור דכיון דליכא מאתים דהיתר מערלה לחוד או מכלאי הכרס מותר אע"ג דליכא מאתים מן כולם והשתא ניתא דעל כרסך הך אין מצטרפין ממש קאמר דכפי' דליכא למימר אין ליריין לנרף קאמר כי היהא דמסקת ערלה ומשום דכל שהוא למכות (ו) היינו דוקא באיסור בעיניה אלף ע"י תערוכות בהיתר לא דלכ"כ לא תמנא שום ביטול לר"ש לא כרוב ולא נקי ולא נמאתים אלף ודאי באיסור מעורב בהיתר מודה ר"ש דכפי' אלף היכא דלא שייך ביטול כגון היכא דליכא טעם חשיבין ליה כאלו היה האיסור בעין דהא טעם כעיקר דכפ"ל: [וע' מוס' מעילה יח. ד"ה מי מוס' שבת פט: ד"ה אסורין ומוס' בטולות ס. ד"ה וכו' הנהא:]

הואו עכברא דנפל בנו היתא דשיכרא אסריה רב אהואו שיכרא. וימיה דהא לזון זונן הוא ולשתיי וי"ל דמייירי ששהה שם יום או יומים והיה כגוש בתוך השכר וכגוש הרי הוא כמנוסל: דהא (ס) מאים וברי' אינשי מיניה. פ"ה וא"כ למ"ל דלקסריה רחמנא דהיינו חידושיה וכן פירש לקמן גבי שכתב וזע וז"ל דנהי דמאס ובידלי אינשי מיניה מ"מ לא הוה ידעינן דהאיכלו בלאו האוכל שרן וכן שיהא טעם בשכתב וזע ועוד דלכ"כ לא הוה חידוש חידוש בעלמא ככל מקום בתלמוד דחידוש בעלמא ר"ל איסור מכלל היתר או היתר מכלל איסור לכן נראה דהא בידי אינשי מיניה (ו) וא"כ מן הדיון היה לנו להחירו משום דהוה פגם ונתן טעם לפגם בעלמא מותר ואפ"ה אסריה רחמנא סוף ק' סוף דהא אסור ויבש. כיון דחידוש הוא כדאמר וז"ל מאי פריך בשלמא גבי איסור הוה חידוש כיון דנע"ל בעלמא שרי והכא אסריה רחמנא אלף גבי טומאה מה בכך אי הוה פגם הוה גבי טומאה אין לחלק בין פגם לשבת וי"ל דגבי טומאה נמי הוה חידוש מה שהוא טעמא בזה שהוא פגם שהרי גלי קרא בערלה דשאינה ראויה לגר דהיינו שספירחה אינה קרויה נבלה: אמר רבא היתבא נותן טעם פגם בו' פירוש אף כשראים ולא מימא דכשראים חידוש דקאמר לעיל ולימאר משום פגם דשראים אלף אף כשראים פגם מותר ועכברא כשיכרא לא ידענא אי משום נתן טעם לפגם דקסבר אסור (ז) אף (ו) כשאר שראים ולית הלכתא כוותיה פירוש דאף

דרכי זירא. דחיימין יומר מדאי שבת הוא לענין חימוץ עיסות אחרות: ופקטי נפל של פרוסה תחלה. דהשני ולבסוף פגם הוא ומרי ר"ש נה: סלפא בני. רישא היכא דנפלו כחמת ואשמעינן פלוגמא: מיעטא. נפל של תרומה תחלה. כגא דסיפא יין שנפל לתוך ערשם.

מיעטא נמי אשמעינן דהשני ולבסוף פגם דברי הכל אסור: סיפא דלא משכא כלל. יין כדשנים אסרי רבנן: רישא. דתרימא אשכחיה יין שנפל שאר חולין ברישא והדר פגמה תרוייהו מיבעיא: לר"ש אצטרין. לאשמעינן דר' שמעון מתייר: מי גרם לה שפחמן כשעס אסא איסור. ונמנלא דהשניו ולבסוף פגם ובההיא הא קא מודית לן דאסור: שניסא ספדימו. ולא האיסור לגדו השניו: וליספרי. משום משניו ולבסוף פגם ממורי ר"ש נה: בערלה וכלאי הכרס מצטרפין. אס נפלו שניהם לפחות ממאתים: והכא. גבי שרן היינו טעמא דאסור בפגם: דהא. איסור שרן חידוש הוא: דהא סיפא. וכלאו אהורה בינין אינשי מיניה ולמה ליה דאורה רחמנא עליה ש"מ אפי' נותן טעם לפגם אסור: אלף מעפסא. אי חידוש הוא יעמא לה יבש. שהרי מלאס הוא ובידלי אינשי ממגעו למה ליה דאורה רחמנא עליה ש"מ אפי' כשהוא יבש טעמא: אלף סנן. נמסקת נדה (דף נד.) אלף שרן ושכתב וזע ממתאין לחין ואין ממתאין יבשין אלף לאו ש"מ לא מאים שרן ולאו חידוש (ז) ואצטרין לאהורי עליה דעובדי כוכבים אלף: וליעמין ככנס זרעו. הא ודאי ממאס ובידלי אינשי ממגעו וחידוש הוא טעמא לה יבש: אלף. שאני לענין טומאה אע"ג דחידוש הוא גזירת הכתוב היא דלא זרע יבש דמתיבד) כל אשר יפול עליו מהם בנותם כעין מותם כשהן לחין: ככנס זרע אמר רחמנא בראויה לזרעו. או איש אשר תלא ממנו שכתב זרעו: דמסא. ככבר של יישוב מאים: ככבר דכרסא. אשקור"ל כנע"ז: נפל

תורה אור השלם
1. ואיש כי תבא מטעו שבתך וזרד ורחץ במים את כל בשרו וקטנא עד הערב: ויקרא יט טו
2. וכל אשר ירדו יצילו מים מבתים מבתים מכל כלי צנן או בגד או עור או שק כל כלי אשר יקשה מלאכה בהם בשום יום וקטנא עד הערב וטהר: ויקרא יא לב

הגהות הב"ח
(א) רש"י ד"ה אלהי פק זה ולא חידוש הוא ואצטרין לאהורי עליה כיון דשניי כוכבים אלף זה חידוש: (ב) חז"ל ד"ה ל"י שמעון וכו' ולא פ"ה בדי להחמין ס מצטרפי: (ג) ד"ה ר' שמעון וכו' ופ"ה לוג מכלאי הכרס וכו' או מכלאי הכרס לחוד מותר: (ד) כאלו ב"ל שהיא למכות דהתם היינו דוקא: (ה) ד"ה דהא סיפא אסא וכו' והיינו חידושיה וכו' לא הוה חידוש דהבא חידוש: (ו) אמר ר"ה בידי אינשי מיניה הי"ק אמר וכו' דקסבר אסור אף כשראים ולית הלכתא:

לענין רש"י
אשקור"ל (אשקור"ל).
מוסף רש"י
בעין מותם. כעין שפת מיתה שהיו לחים. למעטין שרן שיש: וחז"ל טו.

לענין רש"י
אשקור"ל (אשקור"ל).
מוסף רש"י
בעין מותם. כעין שפת מיתה שהיו לחים. למעטין שרן שיש: וחז"ל טו.

לענין רש"י
אשקור"ל (אשקור"ל).
מוסף רש"י
בעין מותם. כעין שפת מיתה שהיו לחים. למעטין שרן שיש: וחז"ל טו.